

A
KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
2007. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK
VÉGREHAJTÁSA

Budapest, 2008. május hó

I. FELADATKÖR, TEVÉKENYSÉG

Intézmény neve:	Központi Statisztikai Hivatal
Intézmény törzskönyvi nyilvántartási száma:	302722
Intézmény honlapjának címe:	www.ksh.hu

A Központi Statisztikai Hivatal (továbbiakban: KSH) a Kormány irányítása és a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter felügyelete alatt álló, szakmailag önálló kormányhivatal, amely központi és területi szervezeti egységekből áll.

A KSH feladatait és hatáskörét a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény és az annak végrehajtására kiadott 170/1993. (XII. 3.) Korm. rendelet, illetve a 2007. évi országos statisztikai adatgyűjtési programra vonatkozó kormányrendeletek határozták meg.

A KSH küldetése a magyar társadalom, a gazdaság, a tulajdonviszonyok és a környezet állapotáról, illetve változásairól – átlátható és költség-hatékony folyamatok keretében – olyan megbízható statisztikai adatok előállítása, amelyek találkoznak a felhasználók széles körének (a kormányzat, a gazdaság szereplői, az EU és más nemzetközi szervezetek, a kutatók, a tömegtájékoztatás és a széles közvélemény) igényeivel.

A KSH működésének és munkakultúrájának kialakításában a következő alapvető értékekre támaszkodik:

- a statisztikai munkavégzés szakszerűsége, függetlensége, integritása,
- a munkatársak hivatásuk iránti elkötelezettsége és felelősségérzete a tartalom és a minőség iránt,
- az adatszolgáltatók megbecsülése, a partneri viszony tisztelete,
- nyitottság a modernizációs fejlesztések iránt mind a munkatársak, mind az intézményirányítás és a technológiák szintjén.

A KSH 2005-2008. közötti időszakban az alábbi átfogó célok megvalósítását tervezi fejlesztési programjai keretében:

- A Hivatal által ellátott tevékenységek átláthatóságának javítása és intézményi feltételeinek megteremtése.
- A hivatali belső működés hatékonyságának és rugalmasságának javítása annak érdekében, hogy kevesebb rendelkezésre álló erőforrás felhasználásával legyen képes növekvő feladatait ellátni. A KSH a felszabaduló erőforrások egy részét további megújulásra kívánja fordítani. A hatékonyság növelésének eszköze az automatizált információfeldolgozásban, valamint a szabályozott szervezeti működésben rejlő lehetőségek jelenleginél jobb kihasználása a statisztikatermelési folyamatban alkalmazott egységes irányelvek, szabványok, módszerek és eszközök használatával.

- A szakmai munka eredményességének és a kifelé nyújtott szolgáltatások minőségének növelése annak érdekében, hogy a Hivatal megfeleljen a növekvő felhasználói igényeknek.
- A Hivatal elismertségének javítása. A KSH célja, hogy ne csak előállítani legyen képes a statisztikai adatokat, hanem azokat közérthetően, a felhasználók igényeinek megfelelő formában publikálja. Az ügyfeleket, a potenciális felhasználókat és a tágabb közvéleményt lássa el adatai felhasználását segítő információkkal, és sikerüljön meggyőznie őket adatai használatának fontosságáról.
- Az adatszolgáltatókra háruló terhek fokozott figyelemmel kísérése, azok lehetőség szerinti csökkentése.

A KSH-nak 2007-ben az alábbi konkrét célok elérésén keresztül sikerült küldetését és átfogó célkitűzését megvalósítania:

1. A 2007. évi programtervben rögzített tájékoztatási feladatok teljesítése, a Hivatal belső és külső kommunikációs tevékenységének fejlesztése.
2. Az adatgyűjtésekhez és az adatátvételekhez kapcsolódó termelési folyamat végrehajtása.
3. A termelési folyamat lefedettségének növelése a termelési kompetenciájú szervezeti egységeknél.
4. Integrált meta-adatbázis rendszer fokozatos kiépítése.
5. Negyedéves szektorszámok rendszeres közzététele.
6. Ágazati Kapcsolatok Mérlegének adatain és technikáján alapuló GDP számítás bevezetése.
7. Az alaptevékenységet segítő-kiegészítő tevékenységek racionalizálása.
8. Az összeírási tevékenység racionalizálása, szilárd szervezeti kereteinek kialakítása, minőségének javítása.
9. Az adminisztratív nyilvántartások statisztikai célú hasznosításának bővítése.
10. A felhasználók elégedettségének mérése, az adatszolgáltatók terheinek mérséklése.
11. A Hivatal nemzetközi kötelezettségeinek teljesítése, a kapcsolatok fejlesztése.
12. A Hivatal munkatársainak folyamatos, korszerű ismereteket nyújtó szakmai továbbképzése a karrierútba illesztve.

A KSH szervezeti egységeinek 2007. évi tevékenysége

A KSH 2007-ben 142 adatgyűjtésből és 80 átvett adatállományból készített statisztikai adatokat. Tájékoztatási tevékenysége részeként 24 témában 218 gyors tájékoztatót és további 313 kiadványt jelentetett meg. Az ügyfél-tájékoztatások során 2 731 írásos és mintegy 14 ezer telefonos megkeresésre válaszolt, valamint az év folyamán közel 600 személyt fogadott a személyes ügyfélforgalom keretében. A KSH ingyenesen elérhető internetes oldalán 1 674 772 látogató fordult meg, akik összesen 14,5 millió aloldalt töltöttek le. A médiában a KSH adataira hivatkozó, vagy a Hivatallal kapcsolatos publikációk és műsorok száma 5 494 volt. A KSH éves szinten csaknem 800 újságírói megkeresésre válaszolt. Öt témában került megrendezésre sajtótájékoztató: gyümöl-

csösök összeírása, "A fenntartható fejlődés indikátorai" kiadvány, Magyar statisztikai évkönyv, nemzeti statisztikai hivatalok vezetőinek (DGINS) éves konferenciája, "Társadalmi ellátórendszerek" című kiadvány.

A 2007-es év kiemelkedő jelentőségű feladata a kompetenciaközpontok kialakításának előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos teendők ellátása volt. A szervezeti átalakítás összhangban volt a középtávú stratégiában meghatározott alapelvekkel és célokkal, a végrehajtás ütemezését pedig a közigazgatás hatékonyságnövelési követelményen alapuló korszerűsítésének kormányzati programja befolyásolta. A részben már 2006-ban előkészített átalakítás egy új szervezeti-működési modellre történő áttérést jelentett, amely jelentősen megváltoztatta a szakfőosztályok és a területi szervek (igazgatóságok), valamint az adatszolgáltatók kapcsolatrendszerét. A korábbi hierarchikus szervezeti modell több mint ötven évvel ezelőtt alakult ki a területi szervek létrehozásával, és tartalmát tekintve 2006-ig lényegében nem módosult. Ebben a működési modellben a szakfőosztályok és a területi szervek viszonyát az utasításokon alapuló alá-, fölérendeltség jellemezte.

Az új, kompetenciaalapú szervezeti modell esetében azonban a mellérendeltségi viszony dominál: a munkamegosztás leginkább a szolgáltató-megrendelő (kooperációs partner) viszonyaként fogható fel, amelyben a megrendelő a szakfőosztály, a szolgáltató pedig a területi egység. Mivel az adatgyűjtés szervezési elve nem a területi, hanem a szakstatisztikai elv, ezért a szakfőosztály csak egy területi szervezeti egységgel (kompetenciaközponttal) kerül a munkamegosztás keretében megrendelői pozícióba. A termelőegység szerepét betöltő területi igazgatóság az adott szakstatisztika vonatkozásában országos felelősséggel végzi az adatgyűjtést, tehát a megrendelő és a szolgáltató közé nem kell koordinációs szervezetet beiktatni.

A szakfőosztály nem adhat utasítást a kompetenciaközpontnak, hanem megrendelőként igényeket támaszthat, szakmai követelményeket fogalmazhat meg, amelyeket szolgáltatóként a termelési egységnek a feladat teljesítése során figyelembe kell vennie.

A KSH szervezetének kompetenciaalapú átalakítása 2007. február 15-én zárult le. A szervezeti átalakítás sikeresnek értékelhető, tekintettel arra, hogy az összeírások megvalósulási aránya, a válaszolási arányok és a határidők betartása javult. Bebizonyosodott, hogy a kompetenciaközponti feladatellátás eredményeképpen létrejött homogénebb feladatellátás elősegíti az adatelőkészítési munka színvonalának emelését.

Az egyes szakmai részterületeken a kiemelt (prioritást élvező) feladatok 2007. évi teljesítése az alábbiak szerint alakult:

A KSH stratégiai fejlesztési tevékenysége

A KSH Stratégiai Fejlesztési Tanácsa, a stratégiai terület döntés-előkészítő és monitorozó testülete 2007-ben 19-szer ült össze és 46 előterjesztést vitatott meg. A 2005-2008-as stratégiai időszak második felére a stratégiai fejlesztés a szervezetfejlesztési és infrastrukturális területekről egyre inkább a statisztikai területre koncentrálnak. Az év során a 13 folyamatban lévő projekt mellett – amelyek közül négy év közben lezárult – 12 új projekt indult.

Szakstatisztikák stratégiai fejlesztései

A nemzeti számlák fejlesztése az „Ágazati Kapcsolatok Mérlegének (ÁKM) integrálása a nemzeti számlákba” projektre koncentrált, amelynek keretében a termelési és felhasználási oldali adatok közti ellentmondások feloldását szolgáló konzisztencia-vizsgálatok elvégzésére került sor.

A vállalkozásstatisztika területén kiemelkedő jelentőségű fejlesztés volt a strukturális vállalati statisztika (SBS) és a nemzeti számlák közös adatbázisának informatikai kiépítése. A közös adatbázison alapuló 2005. évi végleges és 2006. évi előzetes SBS adatok a vonatkozó EU szabályozás szerint az EUROSTAT-nak elküldésre kerültek. A megküldött adatokra Magyarország a legmagasabb, "nagyon jó" értékelést kapta.

A külkereskedelem-statisztika fejlesztése kapcsán két fontos terület emelhető ki: a külkereskedelmi termékgazdálkodási statisztika és a szolgáltatás-kereskedelem statisztika. Az előbbi területén a 2006-ban kifejlesztett új ellenőrzési rendszer bevezetése jelentősen csökkentette a kijavítatlanul maradó feltételes hibás tételek számát, ezek automatikus javításának lehetősége 2007-ben további vizsgálatok tárgyát képezte.

A szolgáltatás-kereskedelem statisztika területén a jegybanki információs rendszerhez a fizetésimérleg-statisztikák összeállítása céljából szolgáltatandó információk köréről, a szolgáltatás módjáról és határidejéről szóló 3/2007 (II. 21.) MNB rendelet hatályba lépése szükségessé tette – a pénzforgalmi adatok megszűnése miatt, ezen információk helyettesítésére – a KSH-s adatgyűjtések kiegészítését, illetve a statisztikai szolgálathoz tartozó egyéb szervek adatainak átvételét.

A lakossági adatgyűjtések módszertani fejlesztése, összehangolása keretében megtörtént a Háztartási Költségvetési Felvétel (HKF) és a Változó Életkörülmények Adatfelvétel (VÉKA) harmonizálása, részbeni összekapcsolása.

A közösségi szolgáltatások statisztikájának fejlesztése terén a több forrásból táplálkozó, integrált statisztikai rendszerek kialakítása és a nemzetközi összehasonlítást segítő harmonizált felvételek adaptálása, végrehajtása volt a két fő cél. Az előbbi tekintetben a 2007. évben elvégzett munkák a regiszterek kialakítására, karbantartására, valamint a lakás-indikátorrendszer fejlesztésére összpontosultak. Az adminisztratív források felhasználásának kiterjesztése, illetve a kiterjesztés lehetőségeinek vizsgálata, előkészítése az egészségügy, az igazságügy, a non-profit szervek, a kultúra, az oktatás területén, valamint az illetékhivatalok nyilvántartásából történő adatátvétel kialakítása és a lakásárindex-számítások továbbfejlesztése is fontos feladat volt. Az európai uniós igényeknek való megfelelés érdekében a Nemzeti Egészségügyi Számlák összeállítása és továbbfejlesztése is megvalósult.

A 2011. évben esedékes népszámlálás előkészítése érdekében, a teljes körű és nagymintás összeírások módszertani fejlesztése részeként a KSH együttműködési megállapodást kötött a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalával (KEK KH). Az együttműködés keretében került sor a 2005. évi mikrocenzus és az azonos időpontra vonatkozó népesség nyilvántartási adatok összehasonlítására, valamint javaslat készült a KEK KH címállomány és a KSH címregiszter minőségének javítására.

2007. évben megkezdődött a Foglalkozások egységes osztályozási rendszerének (FEOR) felülvizsgálata, amelynek keretében elkészült a FEOR'08 ún. „0” változata. A munka eredményeképpen mintegy 15 000 munkaköri megnevezés fog rendelkezésre állni. Ezt a munkaköri jegyzéket kell a foglalkozások tartalmi leírását készítő szakértőknek a tartalmi leírásokba beépíteni.

A KSH kiemelt stratégiai fejlesztési iránya az Egységes Adatfeldolgozó Rendszer kialakítása, amelynek célja egy olyan informatikai rendszer létrehozása és bevezetése, amelynek alkalmazásával az adatfeldolgozási feladatokat a statisztikusok közvetlenül, a jelenleg alkalmazott informatikai programozás igénybevétele nélkül végrehajthatják. 2007-ben a közbeszerzési eljárás dokumentációi elkészültek, és a Hivatal megindította a tárgyalásos közbeszerzési eljárást.

Az „Adatgyűjtést támogató eszközrendszer rövid távú fejlesztése és kialakítása” projekten belül létrehozásra kerültek azok a központi e-mail címek, amelyeket az elektronikus sűrűítésre és az adatfogadásra is használni lehet. A projekt eredményeként az adatszolgáltatók számára biztosított lesz a kérdőívek e-mailen történő beküldése, illetve a rendszer a kérdőívek fogadásán túl képes lesz azok tárolására, visszakeresésére, nyomon követésére, és az adattartalom adatbázisba töltésére is.

Az elektronikus adatgyűjtés terén több fejlesztést hajtott végre a Hivatal, amelynek következtében az adatszolgáltatók kényelmesebben és szélesebb körben tudják elektronikus úton teljesíteni adatszolgáltatásukat.

A kompetenciaközpontok kialakulásával a korábbinál koncentráltabb kérdőív-beérkezések szükségessé tették a kérdőívek postabontással egyidejű automatikus érkeztetését. Ennek kialakítására jött létre a „Vonalkódos érkeztetés megvalósítása” projekt.

Az adminisztratív nyilvántartások adatainak statisztikai célú hasznosításához kapcsolódóan Regiszter Fórum alakult. Ennek célja a hatékony együttműködés biztosítása az adminisztratív adatforrások statisztikai hasznosításában, a statisztika szempontjainak egységes érvényesítése a regiszter típusú adatgyűjtésekben, valamint a változó adatminőség javítása.

Helyzetértékelés készült az adminisztratív adatforrások hivatali nyilvántartásának létrehozásáról. Megtörtént az adminisztratív adatok átvételéhez kapcsolódó kötelező írásbeli megállapodások rendszerének kialakítása az új és a módosításra kerülő adatátvételek esetében.

A KSH metainformációs rendszerének fejlesztése három projekt keretében történik. Az első projekt a fogalmak és nomenklatúrák nyilvántartási rendszerének és tartalmának megújítása, aktualizálása céljából működik. A projekt részeként elkészült a „Fogalmak, nomenklatúrák, osztályozások nyilvántartásának tartalma, a működtetés rendje” című koncepció, illetve mintegy 2 300 fogalom feltöltésre került a fogalomtárba. A második projekt keretében – melynek célja a Hivatal dokumentálandó szakstatisztikáinak pontos meghatározása – elkészült a „Szakstatisztikák dokumentációjának általános leírása és sémája”. A harmadik, a „Metaadatok megjelenítése a honlapon” elnevezésű projekt feladata az, hogy a KSH internetes honlapjához készített fejlesztéssel a külső felhasználók az adatok, publikációk mellett megtalálják azokat az információkat is,

amelyek az „adatok mögött” vannak (mi az adat forrása, milyen módszertan szerint, milyen eljárással történt az adat előállítása, melyek azok a fogalmak és mi a pontos jelentésük, amelyek az adott adathoz, publikációhoz kapcsolódnak, s hogyan jellemezhetjük a statisztikák minőségét). A projekt részeként 2007. évben elkészült a metaadatok honlapon való megjelenítésének tervezete, illetve a kapcsolódó informatikai rendszer specifikációja. A rendszer 2008-ban lesz elérhető a felhasználók részére.

A tájékoztatási tevékenység stratégiai fejlesztése terén a 2007. év során három projekt volt folyamatban. A „Területi adatok integrálása a tájékoztatási adatbázisba” projekt részeként megtörtént a T-STAR adatbázis csaknem minden településsoros adatának, valamint a Budapest kerületeire vonatkozó BP-STAR adatoknak a betöltése a tájékoztatási adatbázisba.

A „Felhasználói véleménykutatás rendszerének kidolgozása” projekt keretében elkészült az Európai Unió tagállamainak statisztikai hivatalaira jellemző véleménykutatási gyakorlat áttekintése. Összegzésre kerültek a 2000 óta végrehajtott véleménykutatások eredményei. Meghatározásra kerültek a lehetséges véleménykutatások és a megkérdezendők köre, ezek alapján a prioritások figyelembevételével kijelölésre kerültek a 2008. évre tervezett véleménykutatások, és elkészültek az azokhoz kapcsolódó típuskérdőívek.

A „Tájékoztatási eszközök fejlesztése” projekt elindításával a KSH az adattárház és tájékoztatási adatbázis tartalom bővítését és migrációját, kutatószoba kialakítását, „akadálymentes” honlap beindítását, valamint weblogelemző alkalmazás fejlesztését tűzte ki célul.

A projekt részeként a tájékoztatási adatbázis jelentős tartalmi bővítése kezdődött el 2007-ben: a mikrocenzus és a társas vállalkozások adatai mellett mezőgazdasági, külkereskedelmi és területi adatokkal bővült az adatbázis.

A kutatószoba kialakítása lehetőséget ad az anonimizált mikroadatokhoz való tudományos célú hozzáféréshez, továbbá a kutatók számára statisztikai modellek futtatását, elemzések készítését is lehetővé teszi. Az alprojekt munkálatai során 2007-ben kialakításra került a kutatószoba rendszere, továbbá az elemzés és a rendszertervezés befejeződött. Elkészült a termelési adatbázis, betöltésre kerültek az induló adatkörök. Beszerzésre kerültek a munkaállomások, kialakításra került a kutatószoba fizikai környezete, valamint elkészültek a működéshez szükséges szabályzatok, ügyrendek, tájékoztató dokumentumok. A kutatószoba informatikai alkalmazásai kialakítás alatt állnak, tesztelésüket követően várhatóan 2008 májusában indulhat el a szolgáltatás.

A valamilyen fogyatékkal élő internetező felhasználók (vak, gyengén látó, színvak, hiányzó vagy béna felső végtaggal rendelkező) részére kialakításra került az „akadálymentes” (a köznyelvben „vakbarát”) honlap.

Szervezettel kapcsolatos stratégiai fejlesztések

A már fentebb említett kompetenciaközponti átalakítás mellett két további területen is előrelépések történtek.

A munkakörök harmonizálása, mint belső előmeneteli rendszer magalapozása témában megvalósíthatósági tanulmány született, melynek célja, hogy a KSH minden szakterületre olyan munkatársakat irányítson, akiknek végzettsége, szaktudása leginkább garantálja a magas szintű feladatellátást. Hatékony HR intézkedésekkel el lehet érni,

hogy minden feladatra megtalálható legyen a legmegfelelőbb munkaerő és valamennyi munkatárs a képzettségének, tudásának megfelelő munkakörben dolgozzon.

Jelentős szolgáltatással bővült a Hivatal belső információs-irányítási rendszereinek köre a Szervezeti és Vezetői Információs Rendszer elindításával. A projekt eredménye egy olyan intranet portál, amely szintetizálja, valamint automatizáltan előálló jelentésekbe és kereshető adatbázisba szervezi a KSH-n belül különböző területeken keletkező szervezeti, működési, fejlesztési információkat.

2007. évben teljesített kiemelt feladatok

Gazdaságszerkezeti összeírás

A 2007. év egyik kiemelt feladata a 2007. évi Gazdaságszerkezeti összeírás végrehajtása volt az 571/88/EGK tanácsi rendelet előírásai alapján. Az összeírás 2007 novemberében végrehajtásra került; a felvételhez kapcsolódó adatfeldolgozási és tájékoztatási feladatok áthúzódnak a 2008. évre.

Gyümölcsös ültetvények összeírása

A mezőgazdasági statisztikai terület másik kiemelt feladata a gyümölcsös ültetvények összeírása volt a 2001/109/EK irányelv, illetve a 2006. évi XLVIII. törvény előírásai alapján. A felvétel során négy gyümölcsfaj (alma, körte, őszibarack, kajszibarack) ültetvényeinek összeírására került sor.

Az európai statisztika gyakorlati kódexe

Az Európai Bizottság több közleményben tett javaslatot intézkedések, jogszabályok, szabályzatok megalkotására a minőségi, európai szinten is összehasonlítható, független statisztikai adatok előállítása érdekében. A 2005. május 25-én elfogadott közleményében ajánlásként jelentetett meg egy szabályzatot, "Az európai statisztika gyakorlati kódexe" címmel. A szabályzat (Gyakorlati Kódex) az európai statisztikai rendszer intézményei (EUROSTAT, nemzeti statisztikai hivatalok, a statisztikai rendszerhez tartozó más intézmények) számára határoz meg 15 követendő elvet. Minden elvhez több ismérv tartozik, amelyek az elvnek való megfelelést hivatottak jellemezni, mérni.

A Gyakorlati Kódex elveinek való megfelelés rendszeresen ellenőrzésre kerül a tagországokban, valamint az EUROSTAT-ban egyaránt. Első körben az ellenőrzés kétlépcsős rendszerben valósult meg.

Első lépésben az EUROSTAT és a nemzeti statisztikai hivatalok 2005 folyamán kitöltöttek egy, az elvek teljesülésére vonatkozó önértékelő kérdőívet, amely tartalmazza az adott elvvel kapcsolatos erősségeket, gyengeségeket és a fejlesztésre vonatkozó terveket is. Az EUROSTAT feldolgozta a kitöltött kérdőíveket, és egy rövid jelentésben közzétette az eredményeket, amelyek megtalálhatóak a KSH honlapján is.

Második lépcsőben a nemzeti statisztikai hivatalok és az EUROSTAT külső átvilágítására került sor egy konzultatív szakértői vizsgálat (peer review) keretében: a felülvizsgálat során az intézményi környezetre, valamint a tájékoztatásra vonatkozó elveknek való megfelelést vizsgálták. A konzultatív szakértői vizsgálat során az EUROSTAT és a tagállamok képviselőiből álló háromfős szakértőcsoport háromnapos látogatást tett az adott nemzeti statisztikai hivatalnál.

A KSH felülvizsgálatára 2007. május 30. és június 1. között került sor. A három nap alatt a KSH különböző beosztású munkatársaival (felső vezetés, középvézetés, fiatal

kollegák stb.), az adatszolgáltatók széles körét képviselő személyekkel, a sajtó és az adatfelhasználók képviselőivel is konzultáltak, valamint áttanulmányozták az előzetesen összeállított dokumentumokat, amelyek az adott elvekkel kapcsolatos eredményeket, előírásokat, jogszabályokat tartalmazták.

A szakértői felülvizsgálat során minden vizsgált elvre vonatkozóan ajánlások kerültek megfogalmazásra, melyek megvalósításához konkrét fejlesztési lépéseket és határidőket hagyott jóvá a KSH vezetése. A konzultatív szakértői felülvizsgálat záró jelentése a KSH honlapján teljes terjedelemben hozzáférhető.

DGINS konferencia

2007. szeptember 20-21-én a KSH szervezésében Budapesten került sor a DGINS (nemzeti statisztikai hivatalok vezetőinek) 93. konferenciájára. Résztvevők voltak a nemzeti statisztikai hivatalok képviselői mellett az EUROSTAT és más nemzetközi szervezetek (ENSZ, OECD, EFTA, IMF) delegáltjai is. A konferenciát évente egyszer rendezik meg, főtémaként választva egy-egy átfogó szakmai alapkérdést, mely 2007-ben az Európai Statisztikai Rendszer és a globalizáció kapcsolata volt. A tanácskozási plenáris üléseken, illetve több párhuzamos szekcióban is zajlott, amelyeken a globalizáció társadalmi, gazdasági és környezeti jelenségeinek statisztikai kihívásai kerültek megvitatásra.

Év során teljesült egyéb feladatok

Mezőgazdasági és környezeti statisztika

A hulladékstatisztika területén a 2007. év során négy projekt zárult le, amelynek eredményeképpen Magyarország a 2008. évi – a vonatkozó EU regulációban előírt – adatszolgáltatást teljesíteni tudja.

A vízstatisztika területén 2007-ben két program a KvVM-mel közösen került végrehajtásra az új ipari vízhasználatok és szennyvízkibocsátások, illetve az emissziós kataszter és települési szennyvíztisztító-telepi leltár kialakítása témakörében.

Az agrárkörnyezet statisztika területén megtörtént a növényvédőszer-felhasználásra vonatkozó reprezentatív statisztikai felmérés. A biogazdálkodás statisztikájának fejlesztése érdekében a biotermékek fogyasztása és az élelmiszerlánc hulladékai statisztikai felmérésének keretében adatgyűjtés szervezésére és becslési eljárás kidolgozására került sor.

Környezeti szempontú energiastatisztika területén a megújuló energiaforrások felmérése érdekében a biomassza feltárására és energetikai hasznosítására vonatkozó statisztikai becslési eljárás került kidolgozásra.

A környezeti számlák vonatkozásában az ENSZ által kidolgozott „Integrált környezeti és gazdasági számlarendszer, 2003 (SEEA 2003)” című módszertani kiadvány alapján a környezeti számlák magyarországi kialakítása folytatódott: megtörtént az MFA output oldalára, és a NAMEA Hulladékra vonatkozó környezeti szatellit számlák kidolgozása.

Vállalkozásstatisztika

Elkészült a CPA'08-ra épülő, a PRODCOM'08-nak teljesen megfelelő, új ipari termékosztályozás (ITO'08) nulladik verziója, amelynek hatályba lépése 2008-ban várható.

Szolgáltatásstatisztika

A Belkereskedelmi és üzleti szolgáltatás statisztika területén sikeresen megtörtént az „Üzleti szolgáltatások árbevételsszerkezete” 2007. évre vonatkozó adatgyűjtés módszertani előkészítése. Az adatgyűjtés szolgáltatja a súlyokat az üzleti szolgáltatások árindexképzéséhez. Ezen kívül megtörtént a kiskereskedelmi árindex képzéséhez szükséges súlyadatok – 5 évenként esedékes – felülvizsgálata.

A Szállításstatisztika területén befejeződött a baleseti adatok CARE adatbázisba történő átadásának informatikai és szakstatisztikai fejlesztési folyamata. EU jogszabály írja elő 2008. évtől az áruszállítás árunemenkénti osztályozásánál az új NST 2007 árusztályozás alkalmazását, melynek biztosítása a vonatkozó kérdőívek módosításával megtörtént.

Életszínvonal- és munkaügy-statisztika

A 2007. év során került először összeállításra a Nemzeti Számlák adatbázisa, amely a jövőben az éves munkaügyi adatszolgáltatások forrása lesz.

Népességstatisztika

A halálügyi statisztika területén a nemzetközi követelményeknek megfelelően a minőségjavítás és a harmonizáció céljából további fejlesztések történtek. A Hivatal részt vett az európai erőszakos halálozásokot vizsgáló ANAMORT-projekt szakértői csoportjának munkájában, valamint a halálügyi feldolgozást támogató IRIS-szoftver fejlesztésében.

A vándorlásstatisztikánál számos lépés történt az adatok megbízhatóságának, a minőség javításának, az adminisztratív nyilvántartások további statisztikai hasznosításának céljából. Ilyen volt a kivándorlók adatainak fejlesztése, tükröstatistikák megvalósítása, és – a nemzetközi tapasztalatcsere érdekében – egy szomszédos országok közötti munkacsoport felállítása.

Társadalmi szolgáltatások statisztikája

Az adatszolgáltatások ellenőrzése, a feldolgozási lehetőségek bővítése és a jobb tájékoztatási feltételek kialakítása érdekében több területen (egészségügy, szociális) is megkezdődött az adatgyűjtések adatbázisba rendezése. Az informatikai és szakstatisztikai szakemberek közös munkájának eredményeként új alkalmazás került bevezetésre (a társadalmi szolgáltatások lekérdező-rendszer), melybe 10 adatgyűjtés integrálódik. Jelentős előrelépés történt a különböző adatszolgáltatói regiszterek fejlesztése terén. Ezen kívül összeállításra került a társadalmi haladás mérésére és a fejlesztés hatásvizsgálatára kialakítandó komplex mutatószámrendszer, megtörtént a nemzetközileg összehasonlítható indikátorok meghatározása, a metainformációk leírása.

Szektorszámlák statisztikája

Megtörtént a területi GDP számításokhoz a folyó áras állóeszköz-felhalmozás adatok módszertani visszavezetése az 1995-1999. évekre, illetve a megváltozott táblaszerkezetnek megfelelő adatok összeállítása a 2000-2005-ös évekre. Elkészült a várható GDP számításokhoz szükséges értékcsökkenés adatok „gyorsbecslését” megalapozó metódika kidolgozása, továbbá a modellszámítások elvégzése a 2006. évi várható adatok összeállításához.

A Hivatal intenzív módszertani munkával részt vett a GNI Inventory mellékletét képező ún. folyamattáblák és az ún. táblázatos megközelítés számanyagainak elkészítésében (ilyen jellegű számítás most készült először). A folyamattáblák részletes leírást adnak a GNI összeállítás konkrét lépéseiről forrásadatoktól a nemzeti számla aggregátumokig bezárólag. A táblák részletezik a számítások során történt korrekciók/kiigazítások típusait (pl. az adatvalidálások, a nemzeti számla fogalmaira való áttérés, a teljes körű elszámolás miatti imputálás, a kiegyensúlyozás) és ezek számszerű értékeit. A táblázatos megközelítés számításai ezt az előbbi elszámolást egészítik ki, vagyis még részletesebb információkat adnak a teljeskörűség biztosítása érdekében tett korrekciók okairól és értékeiről.

Ugyancsak elkészült a non-profit szektor éves számláinak visszavezetése a 2000-2003. évekre. Jelentős munka volt továbbá a PPP (public-private partnership) projektek véleményezése, különös tekintettel az M6 autópálya és a Kormányzati negyed projektekre.

Módszertan

A Szakmakód jegyzék'08 átdolgozásra került a TEÁOR'08 szerint, valamint megtörtént a régi és az új Szakmakód jegyzék közötti fordítókulcs kidolgozása. Sor került az ágazati termékosztályozások (ipar, mezőgazdaság), valamint a Pénzügyminisztérium „költségvetési szervek ágazati és besorolási rendje” új (TEÁOR'08 szerinti) változatának véleményezésére is.

Megtörtént a kisservezetek 2008. évi integrált reprezentatív évközi megfigyeléséhez tartozó, a régi, TEÁOR '03-at és az új, TEÁOR '08-at egyaránt figyelembe vevő mintavételi terv kidolgozása, a mintakiválasztás irányítása.

Sor került a kiskereskedelem negyedéves árucsoportonkénti eladási forgalmának megfigyelésére vonatkozó adatok pótlására és a teljeskörűsítést végző alternatív eljárás kidolgozására. A szolgáltatások külkereskedelmének felmérésével kapcsolatban alkalmazott imputálási eljárások továbbfejlesztése is megtörtént.

Nemzetközi tájékoztatás

A nemzetközi szervezetek részére 2007-ben 56 koordinációt igénylő adatszolgáltatást teljesített a Hivatal, az ENSZ részére havi, a szakosított intézményei részére éves, az OECD részére havi rendszerességgel, a többit egyedi jelleggel. A Nemzetközi Valutaalap előírásainak való megfelelés monitoringjához csaknem napi rendszerességgel frissítette a KSH az NSDP oldalt.

A KSH-nak a 2007. évben az államháztartás hatékony működését elősegítő szervezeti átalakításokról és az azokat megalapozó intézkedésekről szóló 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat alapján nem volt intézkedési kötelezettsége.

II. ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

A KSH költségvetési törvényben jóváhagyott eredeti kiadási előirányzata 10 842,4 M Ft, ebből a személyi juttatások 6 117,8 M Ft-ot, a munkaadókat terhelő járulékok 1 872,9 M Ft-ot, a dologi kiadások 2 250,6 M Ft-ot, az egyéb működési célú támogatások, kiadások 40,0 M Ft-t, az intézményi beruházási kiadások 504,0 M Ft-ot, az intézményi felújítási kiadások 42,1 M Ft-ot, a kölcsönök 15,0 M Ft-ot tettek ki.

Az intézmény eredeti bevételi előirányzata 803,5 M Ft, támogatási előirányzata 10 038,9 M Ft volt.

Az évközi módosítások során az előirányzatok az alábbiak szerint alakultak:

millió forintban egy tizedessel

Előirányzat-módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2006. évi CXXVII. törvény szerinti előirányzat	10 842,4	803,5	10 038,9	6 117,8
Módosítások jogcímenként				
– 8/2005. (II. 8.) PM rend. alapján támogatás a prémiumévek programban résztvevők és a különleges foglalkoztatási állományba tartozók kiadásaira	123,9	0,0	123,9	93,7
– 146/2005. (VII. 27.) Korm. rend. alapján támogatás a főtisztviselők illetményének részbeni fedezetére	0,8	0,0	0,8	0,6
– 209/2004. (VII. 9.) Korm. rend. alapján támogatás az Európai Unió intézményeiben foglalkoztatott nemzeti szakértők meghatározott kiadásaira	18,9	0,0	18,9	15,3
– 2117/2007. (VI. 25.), illetve 2239/2007. (XII. 23.) Korm. határozatok alapján a 2007. év után járó tizenharmadik havi illetmény egy részének július-december hónapokban történő kifizetése miatti előirányzat-módosítás	236,9	0,0	236,9	179,4
– a 2216/2007. (XI. 16.) Korm. határozat alapján végrehajtott előirányzat-módosítás	182,0	0,0	182,0	47,3
– MEH-től a közigazgatási továbbképzésre, valamint a távlati paradigmikus és parametrikus reformjavaslatokhoz szükséges reprezentatív adatfelvételre átvett támogatás	5,7	0,0	5,7	4,4
– SzMM-től az OSAP 1775 és 1822 számú adatgyűjtések kiadásaira átvett támogatás	11,7	0,0	11,7	3,8
– Nemzetközi tagdíjak fedezetének biztosítása felügyeleti szervi hatáskörben	0,8	0,0	0,8	0,0
– Felügyeleti szervi hatáskörben történt előirányzat-módosítások	-27,1	0,0	-27,1	-14,3
– Belföldi és nemzetközi pályázati források többletbevétele miatti előirányzat-módosítás	169,5	160,5	9,0	77,7
– Előző évi működési célú előirányzat-maradvány átvétel miatti előirányzat-módosítás (OTKA pályázat, tanácsi utak utazási költségeinek megtérítése)	1,4	1,4	0,0	0,4
– Felhalmozási többletbevételek (gépek, berendezések, felszerelések értékesítése)	4,2	4,2	0,0	0,0
– KSH dolgozóinak nyújtott lakáskölcsönök visszatérülése miatti előirányzat-módosítás	3,5	3,5	0,0	0,0
– Kiemelt előirányzatok közötti intézményi átcsoportosítás	0,0	0,0	0,0	-5,0
– Előző évi pénzmaradvány igénybevétele	1 270,7	1 270,7	0,0	113,0
2007. évi módosított előirányzat	12 845,3	2 243,8	10 601,5	6 634,1

A fenti módosítások végrehajtásával a kiadási előirányzat 12 845,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 2 243,8 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 10 601,5 M Ft-ra módosult.

A kiadási és a bevételi előirányzatok változása alapvetően az alábbi tényezőkre vezethető vissza:

- a prémiumévek programban résztvevők, a főtisztviselők, valamint a nemzeti szakértők jogszabályban meghatározott kiadásaira a KSH a költségvetés céltartalékából 143,6 M Ft-ot kapott,
- a 2007. év után járó tizenharmadik havi illetmény egy részének előrehozott (már 2007. évben történő) kifizetése 236,9 M Ft-os előirányzat-növekedést eredményezett,
- a KSH a Kormány döntése alapján a fejezeti egyensúlyi tartalékból 182,0 M Ft-ot felhasználhatott,
- a belföldi és nemzetközi pályázatok, az előző évi maradvány-átvétel, valamint a felhalmozási többletbevételek 175,1 M Ft előirányzat-növekedést eredményeztek,
- a 2006. évről áthúzódó kötelezettségvállalással terhelt maradvány összege (1 270,7 M Ft) 2007-ben előirányzatosításra került.

A KSH 2007. évi teljesítési adatai a 2006. évi teljesítési és a 2007. évi előirányzati adatokhoz képest az alábbiak szerint alakultak:

Előirányzatok teljesítésének levezetése	2006. évi tény	2007. évi eredeti előirányzat	2007. évi módosított előirányzat	2007. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban, egy tizedessel				%ban	
Kiadás	11 642,7	10 842,4	12 845,3	12 228,4	105,0	95,2
ebből: személyi juttatás	6 513,3	6 117,8	6 634,1	6 588,1	101,1	99,3
központi beruházás	–	–	–	–	–	–
Folyó bevétel	877,1	803,5	973,1	879,6	100,3	90,4
Támogatás	10 764,4	10 038,9	10 601,5	10 601,5	98,5	100,0
Előirányzat-maradvány	1 271,9	–	1 270,7	1 270,7	99,9	100,0
Létszám (fő)	**1 449	*1 496	1 486	**1 323	91,3	89,0

*eredeti, elemi költségvetésben engedélyezett létszám

**tény, éves átlagos statisztikai állományi létszám

A kifizetett személyi juttatások az előző évi 6 513,3 M Ft-hoz képest 1,1%-kal növekedtek. Ezen belül a rendszeres személyi juttatások 0,4%-kal, a nem rendszeres személyi juttatások 5,5%-kal csökkentek, míg a külső személyi juttatások 23,0%-kal növekedtek.

A külső személyi juttatások jelentős mértékű növekedését a gyümölcsös ültetvények összeírása, valamint a mezőgazdasági gazdaságszerkezeti összeírás miatti kifizetések indokolják.

A KSH költségvetési engedélyezett létszámkerete a 2007. év során – a 2229/2007 (XII. 5.) Korm. határozat alapján – 1 496 főről 1 486 főre, az átlagos statisztikai állományi létszám a 2006. évi 1 449 főről 1 323 főre csökkent.

Az intézmény munkatársainak 2007. évi átlagilletménye az előző évhez képest 5,0%-kal, 254 197,- Ft-ra növekedett. Az átlagilletmény növekedését a 2007. év után járó 13. havi juttatás egy részének előrehozott (már 2007. évben történő) kifizetése, a 2006. évi béremelés áthúzódó hatása, illetve a kötelező évközi átsorolások okozták.

A KSH felügyeleti szerv által előírt maradványképzési kötelezettsége a 2006. évben 1 256,8 M Ft volt. Az előírás teljesítése miatt az intézménynek az egyébként 2006. évben esedékes kifizetései egy részét át kellett ütemeznie a 2007. évre. Ennek következtében a KSH az informatikai szállítóinak 2006-ban kevesebb mint 12 havi, míg 2007. évben több mint 12 havi szolgáltatási díjat fizetett ki. Erre a jelentős mértékű évek közötti átütemezésre a 2007. év és a 2008. év között – a 2007. évi maradványképzési előírás (500,0 M Ft) csökkenése miatt – már nem volt szükség. A dologi kiadások 2007. évi teljesítésének előző évhez viszonyított növekedése az előzőekben leírtak alapján kizárólag a kifizetések 2006. és 2007. év közötti jelentős mértékű átütemezésére vezethető vissza.

A 2007. évben teljesített felhalmozási kiadások összege 762,4 M Ft-ot tett ki, ami a 2006. évhez viszonyítva minimális mértékű, 2,7 %-os csökkenést jelent.

Az intézményi vagyon összetételében lényeges változás nem történt, de az alaptevékenység ellátása miatt szükséges beruházások évek óta tartó csökkenésének egyik fő következménye, hogy a KSH-ban a gépek, berendezések, felszerelések minőségi mutatói (használhatósági fok, 0-ra leírt eszközök aránya) folyamatosan romlanak. 2007. december 31-én a KSH vagyonkezelésébe tartozó, 10,5 milliárd Ft bruttó értéket képviselő intézményi vagyon elhasználódottsági foka – a 2006. évi 64,2%-ról – 67,3%-ra, a 0-ra leírt eszközök aránya – az előző évi 41,0%-ról – 47,1%-ra nőtt.

A 2007. évben realizált bevételek összege 879,6 M Ft-ot tett ki, amely az előző évhez viszonyítva minimális, 0,3%-os növekedést jelent.

Az intézmény kis összegű követeléseiből 0,5 M Ft leírásra került, tekintettel arra, hogy a beszedés végrehajtásával kapcsolatos költségek meghaladták volna a követelés alapján várhatóan behajtható összeget, illetve az adós a megadott címen nem volt fellelhető, és felkutatása nem járt eredménnyel.

A költségvetési szerv 2006. évi előirányzat-maradványát (1 270,7 M Ft) a felügyeleti szerv – a Pénzügyminisztérium 6.202/63/2007. számú levele alapján – 2007. október 11-én jóváhagyta.

Az előirányzat-maradvány összegéből egy közbeszerzési eljárás megghiúsulása miatt 253,9 M Ft elvonásra került, a további 1 016,8 M Ft-ból 994,8 M Ft – részben a 2006. évről áthúzódó kötelezettségekre, részben a pénzügyminiszter által engedélyezett célokra – még 2007. évben felhasználásra került. A fennmaradó 22,0 M Ft a KSH Buday László utcai épületében felmerült műszaki feladatok (nyílászáró-csere) 2008. évre áthúzódó munkálatainak ellenértéke.

Az intézménynél a 2007. évben 523,4 M Ft kötelezettségvállalással terhelt maradvány keletkezett, amelynek okai az alábbiak:

- a 2216/2007. (XI. 16.) Korm. határozat alapján az intézmény felügyeleti szerve 500,0 M Ft maradvány képzését írta elő,
- az év utolsó munkanapján átutalt bevételekből a KSH a kincstári zárás miatt a 2007. évben már nem tudta teljesíteni a kapcsolódó kiadásokat.

III. EGYÉB

A KSH az alapító okiratban és a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltakkal összhangban vállalkozási tevékenységet nem folytatott.

A KSH alapítói/vagyonkezelői felügyelete alá nem tartoztak sem alapítványok, sem közalapítványok, sem közhasznú társaságok, sem gazdasági társaságok.

2007. évben lakásépítési támogatásban 18 fő részesült, akik számára 22,2 M Ft kölcsönt folyósítottak, mely 7,1 M Ft-tal (24,2%-kal) alacsonyabb a 2006. évinél. A folyósított kölcsönből a legalacsonyabb összeg 1,0 M Ft, a legmagasabb 1,5 M Ft volt. A kölcsönök törlesztése általában 10 év visszafizetési határidővel történik.

2007. évben a KSH Lakásépítési Alap számlájára 32,5 M Ft tért vissza, mely a 2006. évi összegnél 2,0 M Ft-tal (6,6%-kal) több.

Az OTP-nél vezetett lakásépítési kölcsön számla egyenlege 2007. december 31-én 23,0 M Ft volt, mely 9,7 M Ft-tal (72,9%-kal) magasabb a 2006. évinél.

A Magyar Államkincstárral a KSH kapcsolata jó. A Kincstár információs rendszere folyamatosan javul. Ez hozzájárul a finanszírozásnál, az előirányzat-gazdálkodásnál, illetve a számlák kifizetésénél felmerült problémák megoldásához.

A KSH a pénzforgalmát kizárólag KESZ-en belül bonyolította.

dr. Pukli Péter

Központi Statisztikai Hivatal

elnök

Melléklet

Előirányzatok teljesítésének levezetése

I/2F. számú melléklet

1. cím KSH

Megnevezés	2006. évi tény	2007. évi eredeti előirányzat	2007. évi módosított előirányzat	2007. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban, egy tizedessel				% -ban	
Kiadás	11 642,7	10 842,4	12 845,3	12 228,4	105,03	95,20
ebből: személyi juttatás	6 513,3	6 117,8	6 634,1	6 588,1	101,15	99,31
központi beruházás	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Folyó bevétel	877,1	803,5	973,1	879,6	100,29	90,39
Támogatás	10 764,4	10 038,9	10 601,5	10 601,5	98,49	100,00
Előirányzat-maradvány	1 271,9	-	1 270,7	1 270,7	99,91	100,00
Létszám (fő)	* 1 449	* 1 496	1 486	* 1 323	91,30	89,03

*eredeti, elemi költségvetésben engedélyezett létszám

**tény, éves átlagos statisztikai állományi létszám

Előirányzat-módosítások levezetése

1. cím KSH

I/2G. számú melléklet
 millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2006. évi CXXVII. törvény szerinti előirányzat	10 842,4	803,5	10 038,9	6 117,8
Módosítások jogcímenként				
8/2005. (II. 8.) PM rend. alapján támogatás a prémiumévek programban résztvevő és a különleges foglalkoztatási állományba tartozók kiadásaira	123,9	0,0	123,9	93,7
146/2005. (VII. 27.) Korm. rend. alapján támogatás a főtisztviselők illetményének részbeni fedezetére	0,8	0,0	0,8	0,6
209/2004. (VII. 9.) Korm. rend. alapján támogatás az Európai Unió intézményeiben foglalkoztatott nemzeti szakértők meghatározott kiadásaira	18,9	0,0	18,9	15,3
2117/2007. (VI. 25.), illetve 2239/2007. (XII.23.) Korm. határozatok alapján a 2007. év után járó tizenharmadik havi illetmény egy részének július-december hónapokban történő kifizetése miatti előirányzat-módosítás	236,9	0,0	236,9	179,4
a 2216/2007. (XI. 16.) Korm. határozat alapján végrehajtott előirányzat-módosítás	182,0	0,0	182,0	47,3
MEH-től a közigazgatási továbbképzésre, valamint a távlati paradigmikus és parametrikus reformjavaslatokhoz szükséges reprezentatív adatfelvételre átvett támogatás	5,7	0,0	5,7	4,4
SzMM-től az OSAP 1775 és 1822 számú adatgyűjtések kiadásaira átvett támogatás	11,7	0,0	11,7	3,8
Nemzetközi tagdíjak fedezetének biztosítása felügyeleti szervi hatáskörben	0,8	0,0	0,8	0,0
Felügyeleti szervi hatáskörben történt előirányzat-módosítások	-27,1	0,0	-27,1	-14,3
Belföldi és nemzetközi pályázati források többletbevétele miatti előirányzat-módosítás	169,5	160,5	9,0	77,7
Előző évi működési célú előirányzat-maradvány átvétel miatti előirányzat-módosítás (OTKA pályázat, tanácsi utak utazási költségeinek megtérítése)	1,4	1,4	0,0	0,4
Felhalmozási többletbevételek (gépek, berendezések, felszerelések értékesítése)	4,2	4,2	0,0	0,0
KSH dolgozóinak nyújtott lakáskölcsönök visszatérülése	3,5	3,5	0,0	0,0
Kiemelt előirányzatok közötti intézményi átcsoportosítás	0,0	0,0	0,0	-5,0
Előző évi pénzmaradvány igénybevétele	1 270,7	1 270,7	0,0	113,0
2007. évi módosított előirányzat	12 845,3	2 243,8	10 601,5	6 634,1